

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D. a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D. v právní věci žalobce: **T. V.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2017, čj. MSK 154338/2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 8. 2018, čj. 20 A 3/2018-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení předmětu řízení

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“) domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále „správní orgán I. stupně“), ze dne 14. 9. 2017, čj. SMO/356733/DSČ/Hel, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že 18. 4. 2016 v 10:36 hod. v Ostravě-Výškovicích řídil v ulici Výškovické ve směru k ul. Lumírova osobní vozidlo tovární značky Volkswagen RZ X, přičemž v místě z nedbalosti překročil nejvyšší dovolenou

rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h. Silničním rychloměrem byla vozidlu naměřena rychlost 69 km/h, po odečtení možné odchylky rychloměru -3 km/h žalobce vozidlo řídil rychlostí minimálně 66 km/h, tedy překročil maximálně dovolenou rychlost jízdy v obci nejméně o 16 km/h. Tímto jednáním porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, za což mu správní orgán I. stupně uložil pokutu ve výši 1 500 Kč dle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu. Dále mu uložil povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1 000 Kč.

[2] Krajský soud shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Žádnou z uplatněných žalobních námitek neshledal důvodnou a dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné a zákonné.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní obdobně jako v žalobě předně namítá, že došlo k prekluzi údajného přestupku, protože podle § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 204/2015 Sb. (dále „zákon o přestupcích“) došlo k prekluzi tehdy, pokud nebyl přestupek projednán ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku. Takové znění zákona o přestupcích bylo účinné v době spáchání údajného přestupku, neboť teprve s účinností od 1. 10. 2016 byl zaveden institut přerušování běhu prekluzivní lhůty k projednání přestupku. Krajský soud bez rozumného vysvětlení argumentoval, že ustanovení o přerušování běhu prekluzivní lhůty nabylo účinnosti už od 1. 10. 2015. Tím by se však ignoroval čl. II odst. 3 zákona č. 204/2015 Sb., který přerušování prekluzivní lhůty do zákona o přestupcích zavedl. Ten jednoznačně stanoví, že přerušování prekluzivní lhůty se má použít až od 1. 10. 2016, resp. na přestupky spáchané po účinnosti celého zákona č. 204/2015 Sb. (tj. od 1. 10. 2016). Účinností zákona se rozumí účinnost celého zákona, jak vyplývá i z Legislativních pravidel vlády.

[4] Neschopnost zákonodárce přijmout srozumitelnou právní úpravu nemůže být k tíži stěžovatele. Na jedné straně se jedná o čl. II odst. 3 zákona č. 204/2015 Sb., podle kterého má k novelizaci prekluzivní lhůty dojít až od 1. 10. 2016, na druhé straně o čl. XXVI téhož předpisu, podle kterého má k novelizaci dojít již od 1. 10. 2015, protože předmětná úprava je obsažena v čl. I odst. 6, který měl podle tohoto článku nabýt účinnosti v „první vlně“ již 1. 10. 2015. Pokud právní úprava pro svou nedokonalost umožňuje různé výklady, je nutné upřednostnit takový výklad, který je pro obviněného nejprůzračnější (*in dubio mitius*). Pravidlo obsažené v čl. II odst. 3 zákona č. 204/2015 Sb. je speciální právní úpravou (*lex specialis*), proto má aplikační přednost před obecným pravidlem obsaženým v čl. XXVI téhož zákona (*lex generalis*). Argumentem pro upřednostnění čl. II odst. 3 je též princip vyloučení redundance – čl. II odst. 3 by byl naprosto nadbytečným ustanovením, pokud by k novelizaci mělo dojít s účinností od 1. 10. 2015.

[5] Podle stěžovatele je správná ta výkladová varianta, podle níž čl. I odst. 6 zákona č. 204/2015 Sb. sice nabyl účinnosti dne 1. 10. 2015, ale v souladu s čl. II odst. 3 téhož zákona se přerušování prekluzivní lhůty má použít teprve na přestupky spáchané po 1. 10. 2016. Úprava přerušování běhu lhůty k projednání přestupku tedy nabyla účinnosti 1. 10. 2015, ale použitelná byla teprve na přestupky spáchané po 1. 10. 2016. Ostatně argumentace, že čl. I odst. 6 zákona č. 204/2015 Sb. obsahující novelizaci přerušování lhůty

pokračování

k projednání přestupku nabyt podle čl. XXVI téhož zákona účinnosti již 1. 10. 2015 je nesprávná i z toho důvodu, že čl. XXVI nabyt účinnosti až 1. 10. 2016, neboť tento článek není ve výčtu ustanovení, která nabývají účinnosti už 1. 10. 2015. Z výše uvedených důvodů je zřejmé, že v případě žalobce došlo k prekluzi 17. 1. 2017, tedy před právní mocí napadených rozhodnutí, což z těchto rozhodnutí činí rozhodnutí nezákonná.

[6] V dalším okruhu kasačních námitek stěžovatel namítá vadu výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně o uložení pokuty. Správní orgán I. stupně jej totiž omezil na způsobech úhrady pokuty tím, že jako možnost platby uváděl pouze platbu na konto bankovního účtu, což je v rozporu se způsoby placení daní v širokém smyslu podle § 163 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Nelze souhlasit se závěrem krajského soudu, podle něhož je charakter této části výroku pouze informativní a správní orgán jí nestanovil stěžovateli povinnost zaplatit pokutu právě na toto číslo účtu, nýbrž jej informoval o této možnosti jako o jedné z alternativ úhrady pokuty. Argument krajského soudu, že údaj o formě platby není povinnou náležitostí výroku, nemůže obstát. Existují desítky fakultativních náležitostí výroku, nicméně, jsou-li ve výroku, jeho adresáta zavazují. V opačném případě by stěžovatel nebyl povinen ani hradit pokutu samotnou, protože „výše uložené pokuty“ rovněž není náležitostí výroku rozhodnutí podle § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“).

[7] V posledním okruhu svých námitek stěžovatel uvedl, že povinnost uhradit náklady řízení mu byla uložena podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., která však byla zrušena k 1. 7. 2017, a tedy mu v řízení před správním orgánem I. stupně nemohla být platně a účinně uložena povinnost uhradit náklady řízení podle této toho času již zrušené vyhlášky. Proto v rozhodnutí chyběl odkaz na konkrétní právní ustanovení, podle kterého mu byla uložena povinnost k platbě nákladů řízení. Stěžovatel nesouhlasí s krajským soudem v tom, že ve výroku stačí odkaz na § 79 odst. 1 zákona o přestupcích, neboť toto ustanovení neobsahuje konkrétní částku, kterou má stěžovatel na náhradě nákladů řízení uhradit.

[8] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zcela odkázal na odůvodnění svého napadeného rozhodnutí a na vyjádření učiněná v průběhu soudního řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Po přezkoumání formálních náležitostí Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost byla podána včas [§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“)] a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.).

[10] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přezkumem napadeného rozsudku v rozsahu uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Co se týče prvního okruhu kasačních námitek týkajících se účinnosti přechodného ustanovení o přerušování prekluzivní lhůty obsažené v zákoně o přestupcích, Nejvyšší správní soud se již touto otázkou zabýval v rozsudku ze dne 21. 12. 2017, čj. 3 As 278/2016-39, a plně se s ní vypořádal v rozsudku ze dne 6. 9. 2018, čj. 7 As 87/2018-34, č. 3792/2018 Sb. NSS. V tomto rozhodnutí zdejší soud dovodil, že ustanovení § 20 zákona o přestupcích ve znění zákona č. 204/2015 Sb., část první, čl. I, bod 6 a 7 (o zániku odpovědnosti za přestupek) se aplikuje na přestupky spáchané ode dne 1. 10. 2015. Z daného rozsudku lze pro účely projednávané kasační stížnosti především zdůraznit argumentaci, podle níž *„Stěžovatel ... přehlíží, že samotný čl. II bod 3 novely není zahrnut mezi ustanoveními, na která dopadá výjimka z obecné účinnosti novely. To znamená, že zatímco novelizované znění § 20 nabylo účinnosti již dne 1. 10. 2015, samotné přechodné ustanovení k § 20 nabylo účinnosti o rok později. Jazykový výklad tedy nepotvrzuje názor stěžovatele o rozporu citovaných ustanovení, neboť vede k závěru, že od 1. 10. 2015 byla účinná změna § 20 zákona o přestupcích, avšak pro tuto změnu nebyla v právním řádu v období od 1. 10. 2015 do 30. 9. 2016 upravena přechodná ustanovení. [...] Je pravdou, že jazykový výklad vede z legislativně technického hlediska k poměrně nestandardnímu závěru, že přechodné ustanovení ke změně § 20 nabylo účinnosti o rok později než samotná změna § 20. Ani tato skutečnost však nečiní úpravu přechodného ustanovení obsoletní, jak dovozuje stěžovatel. [...] Vztah přechodných ustanovení k normě, jejíž aplikaci upravují, je v podstatě akcesorický. Jejich smyslem je řešení případných střetů staré a nové právní normy za účelem ochrany právní jistoty. [...] Výše uvedené vede k jednoznačnému závěru, že § 20 ve znění novely je možné aplikovat na činy spáchané po jeho účinnosti, tj. po 1. 10. 2015. Nelze proto než konstatovat, že zákon neumožňuje více rovnocenných způsobů výkladu, a nelze tak na věc aplikovat zásadu in dubio mitius (při pochybnostech postupovat mírněji).“*

[13] Nejvyšší správní soud se s tímto dříve vysloveným právním názorem ztotožňuje a neshledal důvod se od něj odchýlit a ve zbytku na citovaný rozsudek a závěry v něm obsažené plně odkazuje. Za těchto okolností je nutno považovat kasační námitku stěžovatele týkající se prekluze spáchaného přestupku za nedůvodnou.

[14] Na výše již citovaný rozsudek sp. zn. 7 As 87/2018 lze odkázat i v otázce kasační námitky týkající se vad výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně o možnostech platby náhrady nákladů řízení. Zdejší soud v něm stejně jako krajský soud v nyní projednávané věci dovodil, že tato část výroku je pouze informativní, a stěžovatele tak nikterak neomezuje. Nejvyšší správní soud výslovně zdůraznil, že *„[n]etvrdí-li stěžovatel, že platbu provedl jiným způsobem a správní orgán ji odmítl převzít, nelze přisvědčit tomu, že ho správní orgán I. stupně omezil na jeho právech. Právní jistotu pak nemůže narušovat čistě hypotetická otázka, zda by správní orgán platbu provedenou jiným způsobem vůbec akceptoval.“* Ostatně sám stěžovatel v žalobě uvedl, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí obsahuje údaj, že sankci a náklady řízení lze uhradit i poštovní poukázkou či v hotovosti na pokladně úřadu. Nejvyšší správní soud navíc upozorňuje, že krajský soud se nevyjádřil v tom smyslu, že se stěžovatel nemusí řídit těmi částmi výroku, které nejsou povinné podle jeho zákonných náležitostí uvedených v § 68 odst. 2 správního řádu. Zdejší soud se tedy neztotožňuje ani s druhou námitkou stěžovatele, neboť krajský soud správně dovodil, že daná část výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně stěžovatele pouze informovala o čísle účtu a variabilním symbolu případné platby na účet.

pokračování

[15] Krajský soud správně posoudil i otázku odkazu na ustanovení příslušného právního předpisu, podle kterého byla vyčíslena paušální náhrada nákladů řízení. Ačkoliv vyhláška Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., pozbyla účinnosti k 30. 6. 2017, čl. II vyhlášky Ministerstva vnitra č. 112/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, vychází z toho, že „[n]áklady řízení zahájených a pravomocně neskončených přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky se stanoví podle dosavadních právních předpisů.“ Posledně citovaná vyhláška přitom nahradila pro účely vyčíslení náhrady nákladů řízení v důsledku nové právní úpravy správního trestání vyhlášku, na kterou v dané věci odkázal správní orgán I. stupně. Ten tedy důvodně v případě řízení, které nebylo pravomocně ukončeno za účinnosti vyhlášky č. 231/1996 Sb., výši náhrady nákladů vyměřil podle dosavadních právních předpisů. Nadto lze souhlasit s krajským soudem, že ani případná „vada“ řízení před správními orgány spočívající v chybném odkazu na relevantní právní úpravu stanovující výši náhrady, by nemohla stěžovatela práva jakkoliv zkrátit, neboť i nová právní úprava obsahuje shodnou paušální částku nákladů řízení. Není ostatně ani na místě, aby požadavky na podobu „nákladového“ výroku v rozhodnutí správního orgánu byly tak přísné a formálně striktní, jako je tomu v případě výroku o vině a trestu. Nad rámec výše uvedeného lze ještě dodat, že odkaz na § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a zmiňovanou vyhlášku Ministerstva vnitra lze považovat za dostačující i proto, že v odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že neshledal důvody pro částečné anebo úplné upuštění od povinnosti stěžovatele tuto náhradu uhradit. Ani tato kasační námitka tedy není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal žádnou z uplatněných kasačních námitek důvodnou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu